

(گزارش کوتاه علمی)

رابطه بین خصوصیات آزمایشگاهی بذر و ظهور گیاهچه ارقام سویا حاصل از شرایط آبیاری محدود

حامد هادی^۱، جهانفر دانشیان^۲، آیدین حمیدی^۳ و پریسا جنوبی^۴

^۱ دانش آموخته کارشناس ارشد زراعت دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین، ^۲ استادیار پژوهش موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، ^۳ استادیار پژوهش موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال، ^۴ استادیار گروه زیست‌شناسی دانشگاه تربیت معلم تهران

چکیده

تاثیر آبیاری محدود در دوره نمو بذر بر کیفیت فیزیولوژیکی بذرهای حاصل در آزمایشگاه، گلخانه و مزرعه بررسی گردید. این آزمایش در آزمایشگاه و گلخانه به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی به ترتیب با ۴ و ۳ تکرار و ظهور گیاهچه در مزرعه به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با ۳ تکرار اجرا گردید. تیمارها شامل عامل رقم (ارقام منوکین، ویلیامز و لاین اس.آر.اف.× تی ۳)، عامل تنش خشکی (بذرهای تولید شده در شرایط آبیاری گیاهان مادری پس از مقادیر ۵۰ (آبیاری مطلوب)، ۱۰۰ (تنش متوسط)، ۱۵۰ (تنش شدید) میلی‌متر تبخیر از تشت تبخیر کلاس A) بود. نتایج نشان داد که در آزمون‌های آزمایشگاهی تنش خشکی تاثیر معنی‌داری بر جوانه‌زنی روزانه، قوه نامیه و بنیه بذر داشت. ظهور گیاهچه از بستر ماسه در گلدان و در شرایط مزرعه تحت تاثیر عامل‌های آزمایش قرار نگرفت. جوانه‌زنی در آزمون جوانه‌زنی استاندارد با جوانه‌زنی در آزمون سرما همبستگی مثبت و معنی‌داری داشت. ظهور گیاهچه در مزرعه ارتباط معنی‌داری با جوانه‌زنی در آزمون جوانه‌زنی استاندارد، آزمون سرما و آزمون پیری تسریع شده داشت و می‌توان با استفاده از این آزمون‌ها ظهور گیاهچه در مزرعه را برآورد نمود.

واژه‌های کلیدی: بنیه بذر، آزمون پیری تسریع شده، آزمون سرما، آزمون جوانه‌زنی استاندارد

* - مسئول مکاتبه: hamedhadi@ymail.com

مقدمه

یکی از مهم‌ترین عوامل موثر در بنیه بذر برخورد مراحل رسیدن بذر با تنش‌های محیطی مختلف می‌باشد. بنیه بذر عبارتست از مجموع همه آن خصوصیات در بذر که سطح بالقوه فعالیت و کارایی بذر یا توده آن را به هنگام جوانه‌زنی و سبز شدن تعیین می‌نمایند (همپتون و تکرونی، ۱۹۹۵). تاثیر بنیه بذر بر میزان ظهور و استقرار گیاهچه در مزرعه مورد بررسی قرار گرفته است و مشخص گردیده که بنیه بذر، میزان ظهور گیاهچه در مزرعه، سرعت ظهور گیاهچه‌ها و یکنواختی آن را تحت تاثیر قرار می‌دهد که کلیه این عوامل به‌طور بالقوه می‌تواند بر میزان تجمع ماده خشک توسط جامعه گیاهی و در نتیجه عملکرد موثر واقع گردند (هیدیکر، ۱۹۷۷). ویرا و همکاران (۱۹۹۱) گزارش کردند کیفیت بذر سویا تحت تاثیر ژنوتیپ و عواملی است که در طی رشد و نمو بذر بر روی بوته مادری در مزرعه اتفاق می‌افتد. از جمله این عوامل نوسانات رطوبت و دمای بالا می‌باشد. رابرتز (۱۹۸۴) بیان داشت که محدودیت عمده و اساسی آزمون جوانه‌زنی برای ارزیابی پتانسیل ظهور گیاهچه توده‌های بذری، ناتوانی آن در تشخیص اختلاف کیفی موجود بین توده‌های بذری دارای میزان جوانه‌زنی بالا می‌باشد. همپتون و کول بیر (۱۹۹۰) عنوان کردند قدرت بذر یک ویژگی قابل اندازه‌گیری مجرد نظیر جوانه‌زنی بذر نمی‌باشد، بلکه مفهومی است که برخی خصوصیات مختلف مرتبط با میزان سبز کردن در مزرعه و تولید گیاهچه (پری، ۱۹۸۱) را بیان می‌نمایند. فیالا (۱۹۸۷) عنوان نمود آزمون‌های اجرا شده توسط انجمن رسمی متخصصین بذر و انجمن بین‌المللی آزمون بذر سویا، وجود یکنواختی بیشتری بین نتایج حاصل از اجرای این آزمون در آزمایشگاه‌های مختلف را نشان داده و وجود همبستگی بین نتایج حاصل از این آزمون و ظهور گیاهچه در مزرعه را تأیید کرده است. همپتون و کول بیر (۱۹۹۰) عنوان نمودند، تحت یک چنین شرایطی اجرای آزمونی با توانایی تفکیک و تمایز دقیق‌تر بین قوه نامیه و بنیه بذر برای تعیین پتانسیل سبز کردن مزرعه‌ای بذر لازم است. دلوج (۱۹۷۳) نتایج حاصل از آزمون جوانه‌زنی بذر در آزمایشگاه مربوط به بذور ۹۴ توده بذری سویا و نتایج حاصل از سبز کردن مزرعه‌ای بذور همان توده‌های بذری را با هم مقایسه نمود و به این نتیجه دست یافت که جوانه‌زنی پائین سبب میزان سبز شدن ضعیف و درصد کم گیاهچه‌های تولید شده در مزرعه می‌باشد. بنابراین این تحقیق به منظور بررسی تاثیر تنش رطوبتی بر کیفیت بذرهای ارقام سویا صورت گرفت.

مواد و روش‌ها

به منظور بررسی تاثیر تنش رطوبتی بر کیفیت ارقام سویا، آزمایشی در سال ۱۳۸۵ در سه شرایط آزمایشگاه، گلخانه و مزرعه انجام شد. تیمارها عبارت از عامل رقم (منوکین و ویلیامز و لاین اس.آر.اف× تی ۳) و عامل تنش خشکی (بذرهای تولید شده در شرایط آبیاری گیاهان مادری پس از مقادیر ۵۰ (آبیاری مطلوب)، ۱۰۰ (تنش متوسط)، ۱۵۰ میلی‌متر (تنش شدید) تبخیر از تشت تبخیر کلاس A) بود. آزمون‌های آزمایشگاهی و بررسی ظهور گیاهچه در گلخانه به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی به ترتیب با ۴ و ۳ تکرار و ظهور گیاهچه در مزرعه، به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوک کامل‌های تصادفی با ۳ تکرار اجرا گردید. در آزمون جوانه‌زنی استاندارد بذرها در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۷ روز قرار داده شدند (ایستا، ۲۰۰۸). آزمون سرما ۷ روز در دمای ۱۰ درجه سانتی‌گراد و ۴ روز در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد قرار داده شد (ایستا، ۲۰۰۸). در آزمون پیری تسریع شده، بذرها به مدت ۹۶ ساعت بر روی صفحات مشبک و درون ظرف محتوی آب در دمای ۴۱ درجه سانتی‌گراد قرار داده شد. پس از پیر شدن، برای آزمون جوانه‌زنی بذرها در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۷ روز قرار گرفتند (ایستا، ۲۰۰۸). متوسط جوانه‌زنی روزانه^۲ که شاخصی از سرعت جوانه‌زنی روزانه است، با استفاده از رابطه زیر تعیین گردید (هانتز و همکاران، ۱۹۸۴):

$$MDG = \frac{FGP}{D}$$

در شرایط گلخانه ۲۵ عدد بذر در گلدان‌هایی با ظرفیت ۴ کیلوگرم و بستر ماسه در عمق ۲ سانتی‌متری کشت گردید. در مزرعه بذرها در عمق ۲ سانتی‌متری کشت شدند. هر کرت از سه خط کاشت با فاصله ۶۰ سانتی‌متر و طول ۴ متر تشکیل شده بود. در هر خط کاشت ۱۶۰ بذر با فاصله ۵ سانتی‌متر کشت شدند و در هر حفره ۲ بذر قرار داده شد. تا ۱۵ روز بعد از کاشت، به صورت روزانه تعداد گیاهچه‌های ظاهر شده یادداشت گردید. تجزیه داده‌ها با نرم افزار آماری SAS و مقایسه میانگین داده‌ها با آزمون LSD در سطح احتمال ۵ درصد انجام شد.

نتایج و بحث

در آزمون جوانه‌زنی استاندارد، رقم منوکین شرایط آبیاری مطلوب و تنش متوسط و رقم ویلیامز حاصل از شرایط مختلف آبیاری جوانه‌زنی روزانه بیشتری داشتند و در نتیجه جوانه‌زنی نهایی بالاتری را نیز کسب نمودند. از میان تیمارهای بذری که جوانه‌زنی بالایی داشتند بذری شرایط آبیاری مطلوب رقم منوکین و بذری شرایط تنش متوسط و شدید رقم ویلیامز گیاهچه طبیعی (قوه نامیه) بیشتری داشتند (جدول ۱). آزمون جوانه‌زنی توانایی بالقوه جوانه‌زنی بذرها را یک توده بذری را معین می‌نماید که می‌توان از نتایج حاصل از این آزمون برای مقایسه کیفیت توده‌های مختلف بذری مختلف و نیز تخمین میزان بذری لازم برای کاشت استفاده کرد (ایستا، ۱۹۹۳). تنش خشکی، زمان جوانه‌زنی را که نمادی از سرعت جوانه‌زنی بذری می‌باشد تحت تاثیر قرار داد و باعث تاخیر در زمان جوانه‌زنی و کاهش میزان بذری جوانه زده در هر روز شد. دروموند و همکاران (۱۹۸۳) گزارش کردند که وقوع خشکی در طول دوره تشکیل و پرشدن دانه، جوانه‌زنی بذری را کاهش می‌دهد. دورنیاس و همکاران (۱۹۸۹) نیز نتیجه گرفتند که تنش خشکی در طول دوره پر شدن دانه سویا باعث ۶ درصد کاهش در جوانه‌زنی می‌گردد. که با نتایج این آزمایش منطبق بود که با افزایش شدت تنش از درصد بذرها جوانه زده کاسته شد.

نتایج آزمون سرما نشان داد که بذری ارقام منوکین و ویلیامز شرایط آبیاری مطلوب و تنش متوسط بیشترین میزان جوانه‌زنی را داشتند و لاین اس.آر.اف.× تی ۳ جوانه‌زنی روزانه کمتری در شرایط آبیاری مطلوب و تنش متوسط به ترتیب با جوانه‌زنی ۶/۷۹۵ و ۶/۳۴۱ بذری در روز داشت و میزان آن به ۴/۳۱۸ بذری در روز رسید. درصد جوانه‌زنی نهایی تیمارهایی که جوانه‌زنی روزانه بالاتری داشتند جوانه‌زنی نهایی بالاتری را نیز حاصل نمود. بذری شرایط آبیاری مطلوب و تنش متوسط رقم منوکین و رقم ویلیامز حاصل از شرایط مختلف رطوبتی گیاهچه عادی (بنیه بذری) بالاتری داشت (جدول ۱). نتایج نشان داد که جوانه‌زنی و بنیه بذری در این آزمون نیز تحت تاثیر تنش خشکی قرار گرفت و در هر سه رقم جوانه‌زنی کاهش یافت ولی بنیه بذری دو رقم منوکین و ویلیامز با افزایش شدت تنش خشکی کاهش یافت در حالی که لاین اس.آر.اف.× تی ۳ با توجه اینکه گیاهچه غیرعادی بیشتری داشت کاهش بنیه بذری را نشان نداد. اسپمسی کلاس و همکاران (۱۹۸۹) در آزمایش‌های خود نشان دادند که اگر تنش خشکی در مرحله نمو بذری سویا اتفاق افتد بنیه بذری کاهش خواهد یافت.

جدول ۱- بررسی پاسخ سه رقم سویا به بذرهاى حاصل از متوسط سه سطح تنش خشكى بر متوسط جوانهزنى روزانه، درصد جوانهزنى و گیاهچه عادى

متوسط جوانهزنى روزانه (روز/بذر)											
گیاهچه‌های عادى (درصد)											
پیری	سرما	استاندارد	پیری	سرما	استاندارد	پیری	سرما	استاندارد	سرما	رقم	تنش رطوبتى (میزان تخیر به میلی‌متر)
۲۲/۵۵۶ a	۶۱/۵۰۰ ab	۶۷/۲۵۰ a	۷۲/۰۴۰ a	۹۶/۷۵۰ a	۹۵/۷۵۰ a	۶/۵۴۳ a	۸۷۹۵۳ a	۱۳/۶۷۸۳ a	۸۷۹۵۳ a	۱۳/۶۷۸۳ a	منوکین
۲/۶۶۶ d	۱۲/۰۰۰ d	۴۰/۵۰۰ c	۸۲۹۷ de	۷۴/۷۵۰ c	۸۷/۰۰۰ bc	۰/۷۵۴۳ de	۶۷۹۵۳ c	۱۲/۴۲۸ bc	۶۷۹۵۳ c	۱۲/۴۲۸ bc	۳ اس.آراف x تی ۳
۳/۸۴۷ d	۵۹/۵۰۰ ab	۵۲/۰۰۰ b	۱۵/۷۵۶ cd	۹۳/۵۰۰ ab	۹۵/۷۵۰ a	۱/۴۳۶۵ cd	۸۵۰۰۳ ab	۱۳/۶۷۸۵ a	۸۵۰۰۳ ab	۱۳/۶۷۸۵ a	ویلیامز
۱۵/۱۴۲ b	۶۳/۵۰۰ a	۵۷/۲۵۰ b	۵۳/۲۵۷ b	۹۳/۷۵۰ ab	۹۴/۷۵۰ a	۴/۸۴۱۳ b	۸۵۲۲۵ ab	۱۳/۵۳۵۸ a	۸۵۲۲۵ ab	۱۳/۵۳۵۸ a	منوکین
۲/۷۴۴ d	۱۱/۷۵۰ d	۳۴/۷۵۰ cd	۳/۸۰۶ e	۶۹/۷۵۰ c	۷۶/۷۵۰ d	۰/۴۴۶۰ e	۶۳۴۱۰ c	۱۰/۹۶۴۵ d	۶۳۴۱۰ c	۱۰/۹۶۴۵ d	۳ اس.آراف x تی ۳
۲/۵۳۷ d	۵۳/۲۵۰ b	۶۶/۷۵۰ a	۱۵/۵۱۸ cd	۹۰/۷۵۰ ab	۹۳/۷۵۰ a	۱/۴۱۰۸ cd	۸۶۵۰۳ ab	۱۳/۳۹۳۰ a	۸۶۵۰۳ ab	۱۳/۳۹۳۰ a	ویلیامز
۳/۲۵۶ d	۴۲/۰۰۰ c	۵۸/۲۵۰ b	۶۷۹۲ de	۸۷/۰۰۰ b	۸۲/۰۰۰ cd	۰/۶۱۷۳ de	۷۹۰۹۰ b	۱۱/۷۱۴۵ cd	۷۹۰۹۰ b	۱۱/۷۱۴۵ cd	منوکین
۳/۶۶۲ d	۱۲/۵۰۰ d	۳۱/۲۵۰ d	۸/۴۸۵ de	۴۷/۵۰۰ d	۶۸/۵۰۰ e	۰/۷۷۱۵ de	۴۳۶۸۳ d	۹/۷۸۶۰ e	۴۳۶۸۳ d	۹/۷۸۶۰ e	۳ اس.آراف x تی ۳
۹/۷۹۵ c	۵۷/۲۵۰ ab	۶۹/۷۵۰ a	۲۱/۷۵۲ c	۸۹/۷۵۰ b	۹۱/۰۰۰ ab	۱/۹۷۷۳ c	۸۱۵۹۳ b	۱۳/۰۰۰۰ ab	۸۱۵۹۳ b	۱۳/۰۰۰۰ ab	ویلیامز

در هر صفت اعدادی که دارای حروف مشابه هستند با آزمون LSD در سطح ۵ درصد، در گروه آماری مشابهی قرار دارند.

آزمون پیری تسریع شده یک آزمون سنجش بنیه بذر سویا می باشد (ایستا، ۲۰۰۱). بذر شرایط آبیاری مطلوب و تنش متوسط رقم منوکین در مدت زمان کمتری (۴/۳۴۶ روز) جوانه زد در حالی که جوانه زنی سایر تیمارها با تاخیر بیشتری انجام شد. بذره‌های رقم منوکین حاصل از شرایط آبیاری مطلوب و تنش متوسط بیشترین میزان جوانه‌زنی را داشتند که این توده‌های بذری با توجه به اینکه در مدت زمان کمتر و میزان جوانه‌زنی روزانه بالاتری دارند باعث افزایش جوانه‌زنی این بذرها نسبت به بذر سایر ارقام حاصل از شرایط مختلف رطوبتی گردید. بذره‌های شرایط آبیاری مطلوب و تنش متوسط رقم منوکین که به ترتیب با مقدار ۲۲/۵۶ و ۱۵/۱۴ درصد گیاهچه عادی (بنیه بذر) بیشتر و طول گیاهچه بیشتر با مقدار ۱۶/۵۸۲ و ۳۰/۴۵۵ سانتی‌متر داشت (جدول ۱). یاکلیچ (۱۹۸۴) گزارش کرد در نتیجه تنش خشکی طی دوره پر شدن دانه، کاهش مشابهی در بنیه بذر سویا که با آزمون پیری تسریع شده اندازه‌گیری شده بود رخ می‌دهد هر چند هیچ تاثیری بر ظهور گیاهچه از خاک یا ماسه نداشت.

اثر متقابل ژنوتیپ و محیط می‌تواند سرعت ظهور گیاهچه‌ها و استقرار نهایی آنها در مزرعه را تحت تاثیر قرار می‌دهد (چینگ و همکاران، ۱۹۷۷). ظهور گیاهچه از بستر ماسه در گلدان و مزرعه تحت تاثیر عامل‌های آزمایش قرار نگرفت. استینر (۱۹۹۰) بیان کرد سرعت ظهور گیاهچه در مزرعه از مهم‌ترین شاخص‌های بنیه گیاهچه است و نشان‌دهنده کارایی گیاهچه برای استقرار محسوب می‌شود. در این آزمایش تاثیر تنش خشکی در بررسی آزمایشگاهی کاملاً محسوس بود. اجرای بخش گلخانه‌ای به‌عنوان شرایطی حد واسط بین شرایط مزرعه‌ای که ظهور گیاهچه ممکن است علاوه بر ویژگی‌های کیفی بذر تحت تاثیر عوامل آگروتکنیکی نیز قرار گیرد، با بررسی ظهور گیاهچه از بستر ماسه که بافت سبکی در مقایسه با شرایط مزرعه‌ای دارد در نظر گرفته شد و نتایج نشان داد ظهور گیاهچه تحت تاثیر عوامل آزمایشی واقع نشد.

نتایج این بررسی با نتایج تکرونی و اگلی (۱۹۷۷) که عنوان نمودند درصد جوانه زنی نهایی بذره‌های سویا تنها در شرایط مطلوب با میزان ظهور گیاهچه‌ها در مزرعه دارای همبستگی می‌باشند مطابقت دارد. همچنین لادون (۱۹۸۹) نیز گزارش کرد که در شرایطی که بستر بذر و شرایط محیطی مطلوب باشند، میزان سبز مزرعه‌ای بذر اغلب همبستگی بالایی با میزان جوانه زنی نشان می‌دهد. البته در اکثر مواقع چنین شرایط مطلوب زراعی در اختیار کشاورزان نیست و تنش‌های محیطی سبب می‌شوند که تفاوت‌هایی در عملکرد مزرعه‌ای بذر که بستگی به میزان بنیه بذر و وضعیت توده بذری

از این لحاظ دارد، حادث گردد. همپتون و کول بیر (۱۹۹۰) عنوان کردند تحت شرایط تنش اجرای آزمونی با قدرت تفکیک و تمایز دقیقتر ما بین قوه نامیه و بنیه بذر برای تعیین پتانسیل سبز کردن مزرعه‌ای بذرهای لازم است. البته وقتی بذرهای در مزرعه و در شرایط بسیار تنش را کاشته می شوند درصد سبز مزرعه همبستگی بسیار بالایی با نتایج حاصل از آزمون سرما، در مقایسه با نتایج حاصل از آزمون جوانه‌زنی استاندارد در شرایط عادی، دارد.

بنابراین بررسی بذرهای در شرایط آزمون‌های آزمایشگاهی نشان‌دهنده کاهش ویژگی‌های کیفی بذر بود و این نتایج در بخش مزرعه‌ای و گلخانه‌ای تأیید شد و بررسی رابطه بین جوانه‌زنی بذر در آزمایشگاه و ظهور گیاهچه در مزرعه و گلخانه از بستر ماسه نشان داد که می‌توان با هریک از آزمون‌های جوانه‌زنی استاندارد، سرما و پیری تسریع شده ظهور گیاهچه در مزرعه را ارزیابی نمود.

جدول ۲- رابطه بین جوانه‌زنی در آزمون‌های آزمایشگاهی و ظهور گیاهچه.

۵	۴	۳	۲	۱	
				۱	جوانه‌زنی در آزمون استاندارد
			۱	۰/۹۳۰**	جوانه‌زنی در آزمون سرما
		۱	۰/۵۵۶	۰/۵۹۶	جوانه‌زنی در آزمون پیری تسریع شده
	۱	۰/۸۶۷*	۰/۷۲۰*	۰/۶۸۱*	ظهور گیاهچه در مزرعه
۱	۰/۴۶۱	۰/۶۰۶	۰/۵۲۴	۰/۴۳۲	ظهور گیاهچه از بستر ماسه از گلدان

* و ** به ترتیب بیانگر اختلاف معنی‌دار در سطح ۵ و ۱ درصد می‌باشد.

منابع

- Ching, T.M., Hedthe, S., Bulger, M.C., and Kronstad, W.E. 1977. Correlation of Field emergence and seed vigor criteria in barley cultivars. *Crop Sci.* 17: 312-314.
- Delouche, J.C. 1973. Seed vigor in soybeans. *Proceedings of 3rd Soybean Seed Res Conf.* 3: 56-72.
- Dorenbos, D.L. Mullen, R.E., and Shibles, R.M. 1989. Drought stress effects during seed fill on soybean seed germination and vigor. *Crop Sci.* 29: 476-480.
- Drummond, E.A., Rabb, J.L. and Melville, D.R. 1983. Effect of irrigation on soybean quality. *LA Agric.* 26: 9.
- Fiala, F. 1987. Reports of the vigor Test Methods. Second Edition. International Seed Testing Association, Zurich, Switzerland.
- Hampton, J.G. and Coolbear, P. 1990. Seed potential versus actual seed performance-can vigor testing provide an answer? *Seed Sci Technol.* 18: 215-228.

- Hampton, J.G., and TeKrony, D.M. 1995. Handbook of vigor test methods (3rd ed.) International Seed Testing Association (ISTA). Zurich, Switzerland.
- Heydecker, W. 1977. Stress and seed germination: an agronomic view. In The Physiology and biochemistry of seed dormancy and germination, (ed.A.Khan), pp.237-282, Elsevier/North Holland and Biomedical Press, Amsterdam.
- Hunter, E.A., Glasbey, C.A., and Naylor, R.E.L. 1984. The analysis of data from germination tests. *J. Agri .Sci.* 102: 207-231.
- ISTA. 1993. International rules for seed testing. Supplement to *Seed Sci Technol.* 21: 1-287.
- ISTA. 2001. Rules amendments. 2001. *Seed Sci Technol.* 29. Supplement 2, 132pp.
- ISTA. 2008. Hand book for Seedling evaluation (3rd .ed). International Seed Testing Assosiation (ISTA), Zurich, Switzerland.
- Ladonne, F. 1989. Relationship Between standard germination test, conductivity test and field emergence of pea seeds. *Acta Hort.* 253:153-162.
- Perry, D.A. 1981. Introduction In: Handbook of vigor test methods, 3-7, International Seed Testing Association, Zurich.
- Roberts, E.H. 1984. The control of seed quality and its relationship to crop productivity. Proceedings of the Australian Seeds Research Conference, 11-25.
- Smiciklas, K.D., Mullen, R.E., Carlson, R.E and Knapp, N. 1989. Drought induced stress effect on soybean seed calcium and quality . *Crop Sci.* 29:1519-1522.
- Steiner, J.J. 1990. Seedling rate of development index: indicator of vigor and seedling growth response. *Crop Sci.* 30:1264-1271.
- TeKrony, D.M., and Egli, D.B. 1977. Relationship between laboratory indices of soybean seed vigor and field emergence. *Crop Sci.* 17:573-577.
- Vieira, R.D., TeKrony, D.M, and Egli, D.B. 1991. Effect of drought stress on soybean seed germination and vigor .*J. Seed Technol.* 16: 12-21.
- Yaklich, R.W. 1984. Moisture stress and soybean seed quality. *J. Seed Technol.* 90:60-67.

(Short Technical Report)
Relationship between laboratory seed characteristics and seedling emergence of soybean cultivar seeds produced under limited irrigation

H. Hadi¹, J. Daneshian², A. Hamidi³ and P. Jonoubi⁴

¹M.Sc Islamic Azad University, Varamin Branch, ²Assistant Prof. Dept. of Seed and Plant Improvement Research Institute, ³Assistant Prof. Dept. of Seed and Plant Certification and Registration Research Institute, ⁴Assistant Prof. Dept. of biology, Tarbiat Moalem University

Abstract

Laboratory and field experiments were conducted to investigate the relationships between germination characteristics and field emergence in produced seeds of soybean cultivars as affected by under three different soil moisture conditions. The treatments are included water stress [Irrigation plants after 50 (Normal irrigation), 100 (Mild stress), 150 (Severe stress) mm evaporation from class A pan] and cultivar [Manokin, Williams and SRF×T3 Line]. Quality test was conducted factorial based on completely randomized design with four replications and field emergence factorial based on randomized completely block design with three replication. Results showed that in laboratory tests drought stress had significant effect on mean daily germination, seed viability and seed vigor. Experimental treatments had no effects on seedling emergence from sand in pot experiment and field condition. Germination in standard germination test had significant correlation with Germination in cold test. Seedling emergence in field had relationship with germination in standard germination test, cold test and accelerated ageing test and therefore can with using these tests predict field emergence.

Keywords: Seed vigor; Accelerated ageing test; Cold test; Standard germination.

* - Corresponding Author; Email: hamedhadi@gmail.com

